

Les eleccions austríaques van significar una doble constatació desagradable. Jörg Haider continua actiu i amb força potencial per a fer mal. I, a més, al polític que més ha perjudicat la imatge exterior d'Àustria des de fa decennis li ha sortit un fill clònic, Heinz-Christian Strache, un ex-alumne seu divuit anys més jove, més agressiu i capaç de portar fins a les darreres conseqüències la doctrina xenòfoba i, ara, islamòfoba del seu mestre. Plegats poden fer força mal.

Haider i Strache, els líders clònics de la islamofòbia

Adéu a l'Oktoberfest

A la Unió Social-cristiana de Baviera (CSU) se li ha acabat la festa cervesera. El mateix diumenge en què els veïns austríacs provocaven un terratrèmol polític amb gairebé un 30% compartit per a la ultradreta, els bavaresos assistien al *via crucis* de la CSU, humiliada amb la pèrdua de la majoria absoluta que tenien des dels 60.

Günther Beckstein i Erwin Huber, primer ministre i president de la formació, es repartien la feina d'aparèixer capcots, mentre a Berlín la cancellera Angela Merkel deia que calia apuntar-se la lliçó per a l'any vinent, eleccions generals. Hi tindrà per rival socialdemòcrata el seu segon i ministre d'Afers Estrangers, Frank Walter Steinmeier. Coses de governar en gran coalició.

Merkel, líder de la Unió Cristiano-demòcrata (CDU) i, per tant, partit matriu de la bavaresa CSU, va deixar clar que no hi havia temps per a abaixar el cap.

24 hores després d'assegurar davant les càmeres que no hi hauria dimissions fulminants, Huber se'n va desdir i va anunciar la seva. Res d'obrir un període de reflexió fins el 25 d'octubre, al congrés extraordinari de la CSU, com havia dit l'endemà de perdre la majoria absoluta.

Horst Seehofer, ministre d'Agricultura de Merkel, prendrà les regnes del partit. És el teòric renovador a qui fa un any havia derrotat Huber en un altre congrés, que va optar per la via tradicionalista.

Huber va anunciar la renúncia, un any i un dia després d'haver assumit el càrrec. Un 43,4% seria un bon resultat per a qualsevol partit *normal*, però no per a la CSU bavaresa, encara menys tenint en compte que havia perdut més de 17 punts respecte al 60,7% de cinc anys abans, sota el lideratge únic d'Edmund Stoiber, l'últim home fort de l'estat més cerveser, catòlic, tradicionalista i pròsper d'Alemanya.

Steinmeier, mentrestant, es deixava endur per una eufòria prou exagerada. El seu SPD va acumular a Baviera un nou rècord negatiu, un 18,6%. Cap partit no es riuria d'una formació que ha quedat 25 punts per sobre de la segona, la seva. Steinmeier sí. Més o menys amb la mateixa eufòria precipitada amb què Gerhard Schröder es va proclamar prematurament guanyador de les generals del 2005 que finalment es va endur Merkel, com recordaven aquests dies a la CDU.

El somriure d'orella a orella característic de Haider es va eixamplar encara més el dia 28, en obrir-se les urnes. Tres anys després de re-fundar el seu partit ultradretà, ara amb el nom d'Aliança per al Futur d'Àustria (BZO), va assolir gairebé un 11% dels vots. No feia ni dos mesos que havia anunciat que tornava a l'escena nacional, després d'anys *confinat* a la categoria de líder regional, a Caríntia. La bèstia negra de la política austríaca va tornar a espantar el món.

L'altre vencedor moral de la nit va ser Strache, el correligionari amb qui Haider va trencar el 2005, fins ara menys carismàtic, però més jove i també amb capacitat per a captar vots entre els nous votants. El seu Partit Liberal Austríac (FPÖ) va obtenir un 18% dels vots. Sumats als de Haider, els situen uns decimals per sota del 29,7% de la força més votada, el Partit Socialdemòcrata (SPÖ) que, d'acord amb la tradició, rebrà l'encàrrec de formar govern.

Separadament, però agermanats quant a les doctrines que defensen, totes dues formacions superen el sostre del 27% que Haider havia obtingut el 1999, aleshores encara com a líder de l'FPÖ. La seva entrada com a soci minoritari del govern va motivar l'aïllament del país per part de la resta dels socis de la UE.

Werner Faymann se'n guardarà prou, de voler completar una coalició amb l'enemic públic número u, ara per duplicat. Però això no el salvarà d'haver de governar, si se'n surt, amb el perill constant d'una ultradreta més virulenta que mai. L'oposició és el lloc on més mal poden fer partits com la BZÖ i l'FPÖ de Haider i Strache, dos ex-col·legues que inflamen els ànims contra les mesquites i la immigració.

"Àustria per als austríacs", ha estat sempre, i és, el lema preferit de Haider,

Els líders del Partit Socialdemòcrata Austríac (SPÖ), Werner Feymann; del Partit Popular (ÖVP), Wilhelm Molterer; del Partit Liberal (FPÖ), Heinz-Christian Strache; de l'Aliança per al Futur d'Àustria (BZÖ), Jörg Haider; i dels Verds, Alexander Van Der Bellen, en un debat televisiu.

L'ultradretà Heinz-Christian Strache, líder del Partit Liberal austríac (FPÖ), celebra els resultats del seu partit a les eleccions legislatives.

que des que es va autoexiliar al seu estat, Caríntia, ha acomplert iniciatives tan il·lustratives com la prohibició d'edificar mesquites i minarets, una normativa que voldria traslladar a tot Àustria.

Strache comparteix amb el seu ex-mestre aquest ideari. Ni Haider ni Strache -l'avi del qual va ser a les Waffen SS,

com a vegades ha recordat públicament- no han condemnat mai els crims del nazisme, fins i tot han defensat l'abolició del *negacionisme* com a delictes -és a dir, negar l'Holocaust- i juguen amb l'ambigüitat en tot allò que té relació amb el Tercer Reich. Són prou intel·ligents per a no ficar-se de peus a la galleda amb

declaracions que podrien dur-los davant la justícia del país on va néixer Adolf Hitler.

Allò que ells es guarden de dir esdevé llenguatge més explícit als mitings d'alguns altres membres dels seus partits. S'hi anima la població a tenir fills, rossos i de parla alemanya, per no deixar-se guanyar la partida pels immigrants. S'hi diu sense embuts que Mahoma era pedòfil i s'hi parla tranquil·lament de Hitler com del *führer* -'el guia'.

Fins que el mestre no se'n va anar, empiat amb el seu alumne més avantatjat, el 2005, Haider i Strache eren un binomi perfecte. Ara, separadament, continuen practicant l'estratègia de burxar en els instints amagats de bona part de l'electorat, satisfet de trobar líders que, a parer seu, diuen allò que no gosen formular els políticament correctes socialdemòcrates i conservadors.

"Es tendeix a creure que les forces ultradretanes tenen més potencial si s'uneixen. No sempre va així. De fet, part del seu electorat no vol que arribin a esdevenir majoritaris, perquè això implica domesticar-los. Els volen, a tot estirar, com a socis de govern, generalment

regionals, però tampoc no aspiren que realment puguin estripar les cartes democràtiques”, explica Manfred Güllner, de l’institut demoscòpic alemany Forsa. No és cent per cent evident que una reunificació entre els dos partits clonats en faci pujar el potencial d’electorat. “A Alemanya tenim l’exemple del Partit Nacional Democràtic (NPD) i la Unió del Poble Alemany (DVU), les dues principals forces que apleguen la ultradreta. No hi ha plans de fusió, perquè això va contra les estructures internes i també contra el lideratge respectiu. Això sí, es reparteixen el territori i allà on concorre l’una no ho fa l’altra. No van plegats, però tampoc no es fan la competència.”

L’enfonsament de la gran coalició que van formar l’SPÖ i els conservadors de l’ÖVP, només divuit mesos després de formar govern, s’ha traduït en un descontentament ciutadà contra els grans partits tradicionals, que han quedat tots dos per sota del 30%. Aquest descontentament, unit al fet que Àustria ha estat el primer país europeu on han votat els joves a partir de setze anys, ha precipitat l’èxit electoral de la ultradreta. “És trist, però ho hem d’admetre: la franja més seduïble per a la ultradreta no és la nostàlgica, és a dir, els vells, sinó els joves. Les consignes xenòfobes arriben més bé entre els menors de trenta anys. Sobretot si, com és el cas austríac, els propagadors són líders atractius, com Strache ara, o Haider, una meva de veterà etern”, diu l’analista.

Les arrels de la islamofòbia alpina són molt semblants als de l’antisemitisme de l’època nazi. “La islamofòbia és clarament xenòfoba, perquè hom identifica el musulmà amb l’estranger, l’immigrant. Si un austríac, o un alemany, és de religió musulmana de seguida és qualificat de convers. Un que no és com nosaltres. La islamofòbia s’adreça contra la immigració més pobre i també contra la que a poc a poc prospera i acaba aixecant mesquites. És vista com els jueus, identificats amb un poder econòmic que s’instal·la i pren posicions de poder. Els jueus, per la força dels diners. Els musulmans, per la demogràfica”, explica Heribert Schiedel, expert en dret i ultradreta, que lamenta que a Àustria les lleis siguin molt més laxes que a Alemanya, quant als missatges i continguts xenòfobs dels polítics.

Gemma C. Serra

Contenir el nord

Corea del Nord i Corea del Sud es troben separades per una zona desmilitaritzada sota el control de les Nacions Unides. Malgrat que aquesta frontera manté viva la flama de l’enfrontament, ambdós països fa uns quants anys que col·laboren en alguns projectes. La zona, però, continua essent una zona de perill.

Un militar sud-coreà patulla prop d'una zona desmilitaritzada amb una tanca que separa Corea del Nord i Corea del Sud a Yeoncheon-gun.